

Az ICOMOS MNB Egyesület közhasznúsági elnöki beszámolója a 2019 évi tevékenységről

Nagyon viszonylagos fogalom az eredményesség – különösen egy szakmai civil szervezet munkájának megítélésekor - de talán elmondhatjuk, hogy 2019-ben az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága lehetőségeihez viszonyítva eredményes évet zárt. Szervezetünk szempontjából eredménynek tekinthetjük, ha témává válik a műemlékvédelem és értékével kapcsolatban másokat is sikerült elgondolkodásra készítenünk, és esetleg még jelentőségére is sikerül felhívni a figyelmét. Munkánkat legjobb meggyőződésünk szerint végezhetjük, szakmai véleményünket, megnyilvánulásainkat hol kedvezően, hol pedig nehezebben, de fogadták, mert továbbra is csak szakmai tapasztalatunk és nemzetközi meglátásaink alapján megfogalmazott szempontok vezérlik munkánkat. Azt is be kell látnunk, hogy átütő sikerekről nem beszélhetünk, de jelen körülmények között ez talán túlzott elvárás is lenne.

Remélem, hogy a beszámolóból az is kitűnik, hogy a műemlékvédelem ismert követelményének megfelelően programjaink, fellépéseink tagjaink elkötelezettségének köszönve továbbra is azt a felelős magatartást mutatja, amit célkitűzésünk és szemléletünk alapján képviselnünk kell. Aktív tagjaink fellépéseinek, programjainknak köszönhetjük, ha ez valóban így történt.

Tagság

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesületében 265 aktív egyéni tagot és ezen túl 20 aktív jogi tagot tudhat sorai között. A szervezet élettörténetében közhely szerű megállapítás, hogy működési feltételeinket egyáltalán nem minősíthetjük könnyűnek. Tagjaink felkészültségének és aktivitásának köszönhetjük programjaink elismert színvonalát, és azt is, hogy rendezvényeink iránt továbbra is komoly érdeklődést tapasztalhatunk. Tagjaink kifejezetten keresik alkalmainkat, de azt is örömmel fogadjuk, hogy sok ICOMOS-on kívüli érdeklődő is felkeresi nyitott programjainkat. Azt érdemes azonban itt is rögzíteni, hogy a kezdeményező készség nem a vezetőség és a szakbizottsági vezetők privilégiuma. A tagság számára e téren még több lehetőséget szeretnénk biztosítani. Időben jól meghatározott kezdeményezésekhez örömmel próbálunk támogatást nyújtani.

Az ICOMOS-nak nem csak programjai, hanem szervezete iránt is változatlan az érdeklődés. Folyamatosan jelentkeznek új kollégák, akik csatlakoznak Egyesületünk feladataihoz, céljaihoz.

A folyamatosság, a megújulás nem pótolhatja veszteségeinket. 2019-ben több nagyszerű kollégánkat, barátunkat veszítettük el. Balogné Ormos Iлона, Borsosné Kaiser Anna, Dávid Ferenc, Géczy Csaba, Hajós Géza, Hlavácsné Kérdő Katalin, Komjáthy Attila halálával a magyar műemlékvédelmet is szomorú veszteség érte. Michael Petzet, az ICOMOS nemzetközi szervezetének 9 évig volt elnöke. Többször volt rendezvényeink aktív résztvevője, különös érzékenységgel és tisztelettel volt a magyar műemlékvédelem iránt. Elvesztésével Magyarországon is űrt hagyott maga után.

Szervezetünk rangját mindenképpen meghatározza tagjaink szakmai felkészültsége. Büszkék vagyunk arra, hogy 2019-ben is több tagunk részesült rangos szakmai elismerésben. Magyar

Érdemrend Középkeresztjét Prokopp Mária, Forster-díjat Dobosyné Antal Anna és Veöreös András, Möcsényi-díjat Herczeg Ágnes, Rados Jenő érmet Arnóth Ádám, Ormos Imre érmet Sylvester Edina, Podmaniczky-díjat Veöreös András vehetett át. Címzetes egyetemi tanári elismeréssel Fejérdy Tamás munkáját ismerte el a Pannon Egyetem. Terézváros díszpolgára lett Bugár Mészáros Károly. Az elismerésekhez ezúton is gratulálunk.

Működési feltételeink

Bár a legtöbben már megismerhették új környezetünket, örömmel tájékoztatom a tagságot, hogy több éves hányódás után titkárságunk kedvező irodához jutott. Köszönettel tartozunk Virágh Zsolt miniszteri biztosnak és Töklincz Piroska igazgató asszonynak, akik a Daróczi úton kialakuló műemlékvédelmi intézményközpontban lehetővé tették megtelepedésünket. Három irodarész szolgálja munkánkat. A titkárság, a szakbizottsági helyiség és az archívum-könyvtár helyisége, ahol kisebb tárgyalások számára is lehetőség adódik. Iratainkat, könyveinket tartalmazó mállásnak induló dobozok helyett ismét polcokra költöztethettük. Hatalmas munka volt újra rendezetté tenni anyagainkat. Köszönettel tartozunk Pakulár Ibolyának, Fejérdy Tamásnak és Klaniczay Péternek, akik sok nap munkájával rendezték be a könyvtárat. Harlov Melinda a Román András archívumot tette újra átláthatóvá. Egyesületünk elhelyezésének kedvező fordulatán túl most már alkalmazott dolgozóinknak is lényegesen kulturáltabb munkakörülményeket biztosíthatunk.

Pénzügyi helyzet

Az ICOMOS MNB Egyesület változatlanul a megszokott szerény keretek között működik. Programjainkhoz folyamatosan keressük a finanszírozási lehetőséget. Legfőbb támogatónk a Nemzeti Kulturális Alap és a Miniszterelnökség. A források előállításának napi küzdelmével is csak szerény feltételeket tudunk biztosítani rendezvényeinkhez. Ennek megértését a továbbiakban is kérjük a résztvevőktől, bár tudjuk, hogy elsősorban a programok vonzerejének a hatására érkeznek alkalmainkra.

Mint hagyományos hivatalos országos műemlékvédelmi szakmai rendezvényt, a Műemléki Világnapot, az Országos Műemlékvédelmi Konferencia megrendezését a Miniszterelnökség is támogatta. Ezek szakmai programját a hagyományoknak megfelelően 2019-ben is az ICOMOS MNB állította össze. Hasonló együttműködés során valósulhattak meg a KÖN napok rendezvényei.

Az NKA Örökségvédelem Kollégiumánál 2019-ben hat eredményes pályázatunk volt, aminek a segítségével a programokat változó mértékben tudtuk finanszírozni. A Román András Nyári Egyetemen a költségek és az ellátás kiegészítésére jelentősebb hallgatói részvételi díjat is kénytelenek voltunk szedni, mert veszteséges rendezvény szervezésével vállalhatatlan következményekkel járó, teljesíthetetlen kötelezettséget kellett volna felvállalnunk.

Mint minden hasonló szervezetnél működési nehézséget jelent, hogy nincsen bérezésre fordítható iroda fenntartást segítő pályázati források. Erre a célra a Párizsba befizetendő tagdíj támogatására elnyerhető NKA pályázat és a Miniszterelnökség működési támogatása nyújt igen mértéktartó forrást.

Éves mérlegünk kedvező képet mutat, mert jelentős aktívum jelenik meg az év végén zárt kimutatásban. A források átutalásának időzítése és a teljesítés ütemezése miatt jelentkezik a kimutatott többlet, ennek költségként való megjelenése az első negyedévben realizálódik. A teljes évet tekintve kijelenthető, hogy pontos egyensúlyban volt 2019-ben a szervezetünk.

Szakmai tevékenység - programok

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottságának munkáját és szemléletét továbbra is a nemzetközi irányelvekben egyértelműen meghatározott műemlékvédelmi követelmények vezérlik, amit a helyi racionalitással kell összehangoljunk. Programjaink témakörét is az aktualitások, az új törekvések és az új jelenségek kihívásainak elemzésére és kezelésére szervezzük. A pályázati lehetőségek időzítése és esetleges eredményének aktivizálhatósága miatt az első félévben a Műemléki Világnap lehetőségén és a Közgyűlés kötelezettségén túl nem lehet más programot felvállalni. A Világnap 2019-ben a húsvéti ünnepkörrel ütközött, ezért egy héttel később tartottuk az eredetileg április 18-hoz kötődő rendezvényt. Olyan helyszínt kerestünk, ahol rangos történeti épület helyreállítása és maga a környezet is bemutatásra érdemes. A NÖF segítségével Ozora vára adott otthont az eseménynek. A műemlékvédelem mai hivatalos ágainak minden felelős vezetője megjelent a konferencián. A délelőtti eseménye között szerepelt az ICOMOS díjainak átadása. A délutáni szakmai programot „A vidéki táj öröksége” címmel hirdettük meg.

Közgyűlésünket május 27-én Albertirsán, a frissen felújított zsinagógában tartottuk. A délelőtti hivatalos kötött program után a „Közösségüket és/vagy funkciójukat veszített egyházi épületek veszélyeztetett öröksége” témakörben tartottuk. Az elhagyatottá vált történeti értékeink védelméért nyilatkozatot fogadtunk el annak érdekében, hogy nyomatékkal hívjuk fel a figyelmet ezeknek a páratlan történeti értékek tarthatatlan helyzetének a megoldására.

2019. júniusának utolsó hetében már a 49. nyári egyetemet sikerült megtartanunk. Kovács Erzsébet szervezésében és Fejérdy Tamás elnökletével „Lehetőségek és módszerek a műemlékekben rejlő értékek helyreállításában” vezérgondolat köré szerveződő programot ismét igen hasznosan élték meg a résztvevők az egyhetes egyedi hangulatú konferencián-workshopon. A helyszín ez évben is a világtól elzártnak tűnő fantasztikus környezet - a már megszokott helyszín - a síkfőkúti Nomád panzió volt.

2019. szeptember 19-én volt a KÖN napok hivatalos megnyitója Kaposváron, ahol az ICOMOS MNB meghívottként jelent meg. 2019-ben ismét esedékessé lett a kétévenként sorra kerülő Országos Műemléki Konferencia megszervezése. A Sátoraljaújhelyen október 3-5 között megtartott többnapos rendezvényt a „Történeti település és vidéke” címmel szerveztük. A nagyszerű helyszín a témához igazodó aktuális településgondozási-fejlesztési kérdések bemutatásával egészítette ki az előadások mondandóját. Ez a rendezvényünk a főállású műemlékvédelmi szakemberek továbbképzésének is akkreditált programja lett.

2019 október 5-én a Városvédő civil egyesületek mosonmagyaróvári regionális találkozóján Veöreös András főtitkár képviselte szervezetünket.

Lassan hagyománnyá válik a késő őszi győri konferencia is. A Széchenyi Egyetemen Kortárs Építészeti Konferencia szervezésében vettünk részt, az ICOMOS-on és az otthont adó egyetemen kívül a megyei építész kamara együttműködésével 2019. október 25-én tartottuk

meg a közös konferenciát. Klaniczay Péter alelnök szervezetünk képviselőjében a 100 éves Bauhaus témakörhöz kapcsolódó előadásában e kor építészeti értékeinek napjainkban tapasztalható különös veszélyeztettségére hívta fel a figyelmet.

Fontos ünnepélyes eseményük volt december 3-án a Román András Archívum – könyvtár és a Panteon ünnepélyes újra megnyitása. Sok év hanyatttáása után sikerült megteremteni a lehetőségét értékeink közkinccsé tételének. Szekere-Varsa Vera, a program díszvendége váratlan meglepetésként ünnepi műsort is szervezett. A műemlékvédelem és az ICOMOS történetét kutatók számára az itt hozzáférhető forrás alapvető dokumentumok tárháza. A Panteon pedig az iroda előtti folyosón alakított ki egyedi hangulatú környezetet. Az egységes táblók összeállítása Arnóth Ádám érdeme, a kivitelezés és elhelyezés Ágh Andrásnak köszönhető. Az egységes megjelenés, műemlékvédelmünk nagyjaira emlékező táblók együttes látványa a múlt műemlékvédelmének emlékfala, ahol a táblók tartalma műemlékvédelmünk történetének is fontos dokumentuma.

Szakmai programjaink kiemelkedően fontos része a szakbizottsági munka. A nemzetközi szakbizottságok rendszeréhez alkalmazkodva működnek a magyar nemzeti bizottságban is a szakbizottságok. A Történeti Kertek Szakbizottság havi rendszerességgel szervezi Örökzöld klub előadásorozatát a Fugában. A fórum a kert-, a történeti kert és tájtervezők egyik legjelentősebb fórumává nőtte ki magát. A Kulturális Turizmus szakbizottság rendszeres budapesti sétái ritkán látható helyszíneket keres fel, helyreállítások bemutatására vállalkozik. A választott helyszín adottságához igazodva általában teljes létszámmal valósulnak meg a programok. A Népi Építészeti Szakbizottság a maga ritmusában működő szakbizottság. A 2019-es év népi építészeti konferencia köztes évének tekinthető, amikor elsősorban a szakbizottság tagjai tartanak rendszeresen szakmai találkozót. Falkép bizottságunk egy kicsit a nemzetközi falképbizottság munkájával is összeforrt ugyanis közös vezető lévén – Wierdl Zsuzsa – a magyar szakbizottság tagjainak is lehetőségük nyílik a nemzetközi szakbizottság rendezvényeihez, munkájába közvetlenül bekapcsolódni. A Történeti Települések Szakbizottságának külföldről való megítélése igen kedvező, ennek ellenére hazai szakmai szerepvállalása még nem elég látható. A Dokumentációs és a Régészeti meglévő szakbizottságok ezévből csendesebben működtek. Az Ipari Bizottság révén vehettünk részt a Ganz Öntödei Múzeum parkjába szoruló emlékülésén, igaz már az érthetetlen bontás veszélye lebegett a páratlan építészeti-, ipar-, város-, és kultúrtörténeti értéket képviselő műemléképület fölött.

A szakbizottsági programokat és tevékenységet a szervezett szakmai rendezvények alapján vagyunk hajlamosak megítélni. Kétségtelen tény, hogy nem csak a rendezvények megszervezése jelent rendkívüli feladatot, hanem a munkaidő után lévő programokon való részvétel is lemondást jelent. A szakmai bizottsági tagságban nagyon sok átfedés van, a jellemzően délutáni-esti rendezvényeken már a részvétel is sokszor áldozatot jelent, hiszen szerencsére – olyan sűrűségűek programjaink és a más rokon szakmai szervezetek eseményei, hogy szinte lehetetlen minden fórumon megjelenni. Programjaink látogatottsága ennek ellenére azt mutatja, hogy a megszerzett élmények, új ismeretek miatt nem érzik veszteségnek az erre fordított időt a műemlék-, és az védelem iránt elkötelezettek.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottságának munkáját és szemléletét továbbra is a nemzetközi irányelvekben egyértelműen meghatározott műemlékvédelmi követelmények vezérlik, amit a helyi racionalitással kell összehangoljunk. Így elsősorban azokkal a kérdésekkel foglalkozunk kiemelten, amelyek előre láthatóan veszélybe sodorhatják értékeinket. Roppant veszélyesnek érezzük a magasházépítés elszabaduló tendenciáját és a

tetőtér átépítések egyre veszélyesebb tendenciáját, amit a jogszabályi környezet is egyre liberálisabban „szabályoz”. Ezért tartjuk veszélyesnek a MAHART tömb átalakulását. Ez az építkezés Budapesten az első, ahol a településszerkezetet, történeti telekrendet felszámoló építkezés folyik egységes szálloda és apartmanház építése érdekében három épület hely. Egy teljes tömb homlokzata mögött kialakuló más koncepciójú új épület más turisták által látogatott városokban már bizonyítottan komoly veszélybe sodorta a helyi értékeket. A Budapestet most elérő ingatlanfejlesztői szemlélet Portó világörökségi helyszínét már úgy romba döntötte, hogy a teljes történeti belvárost visszafordíthatatlanul ellehetetlenítette.

Fontosnak tartjuk felhívni a figyelmet azokra a tendenciákra is, ahol az eredeti üzlet, lakás struktúra megújulásával és mai kornak alkalmassá tételével a helyi lakosság segítésére és a helyi közösség újraélesztésére hozott ösztönzők és szabályozások a helyiek számára tennék újra élhetővé a helyi közösség által hajdan megteremtett építészeti környezetet. Ezzel a szemlélettel viseltünk világörökségi kérdésekben is. Nagyra értékeltünk Visy Zsolt professzor úr római Limes magyarországi szakaszának világörökségi helyszínné nyilvánításáért tett erőfeszítéseit. Részt vettünk a Dunapart és a Budai Várnegyed, valamint az Andrássy út és környéke vizsgálatára hazánkban járt világörökségi ICOMOS misszióval tartott tárgyalásokon. Az év végén az újonnan benyújtandó jelentéshez Fejérdy Tamás fogalom meghatározó forrásértékű dokumentumot készített (Ezt közzétettük a Híradóban). A Világörökségi Közgyűlés határozatában szereplő észrevételekre adandó szakmai válaszok összeállításának segítésére a Vezetőség határozata alapján felajánlottuk segítségünket a Miniszterelnökségnek. Előzetes szakmai válaszokat dolgozhattunk ki, intézkedéseket javasoltunk, amivel a végleges dokumentáció döntés előtti szakmai előkészítéséhez ajánlottunk segítséget, vállalva, hogy a sok szempontú végleges szövegezésű hivatalos válaszról már nem lehetett tudomásunk.

Kiadványok

Programjaink szakmai színvonala megkívánja, hogy az elhangzott értékes előadások közkinccsé váljanak, utólag is elérhetőek legyenek. Továbbra is kéthavonta jelenik meg a Híradónk. Mindenkihez közvetlenül juttatjuk el az újabb számokat, de a honlapunkon visszamenőlegesen is megtalálható minden szám. Az évente hat alkalommal jelentkező folyóiratunk tavaly 192 oldalon tájékoztatót az ICOMOS életéről, a műemlékvédelem eseményeiről. A Keller Annamária szerkesztette internetes folyóirat visszatekintve műemlékvédelmünk és szervezetünk szakmai élettörténete.

Nagyon fontos konferenciáinkon a személyes találkozás, a tapasztalatcsere. Hosszútávon azonban nem mondhatunk le arról, hogy rendezvényeink az internet felületén utólag is elérhetővé váljanak. Ennek egyelőre nem tudjuk biztosítani a technikai feltételeit. Sajnálatos, hogy pontosan ehhez a feladathoz lehet a legnehezebben támogató partnert találni. A konferencia felvétele és internethez való alkalmas feldolgozása olyan bérleti, vagy alvállalkozói költséggel jár, ami a jelenlegi pályázati források elérhető nagyságrendjébe már nem fér bele. Eszközbeszerzésnek pedig egyelőre egyáltalán nincs forráslehetősége.

Ez évben nem volt anyagi lehetőségünk nyomtatott kiadvánnyal jelentkezni, de akik érdeklődéssel forgatják a ma is élő Műemlékvédelem folyóiratot, láthatják, hogy számos írás konferenciáinkon elhangzott előadások szerkesztett változata. Ezek az írások így is jelennek meg. A Békési Népi Építészeti Konferencia, a Nyári Egyetem egyaránt egy-egy szám tematikáját határozta meg. Köszönettel tartozunk Vukoszávjev Zorán főszerkesztőnek, a

szerkesztőségnek és munkatársainknak az e téren kialakuló egyre szorosabb együttműködés lehetőségéért.

Itthoni kapcsolatainkról

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága jelen van a civil szakmai kapcsolatok által meghatározott körök életében is. Aki figyelmes, azt is észreveheti, hogy a közéletben is egyre többször fordulnak az ICOMOS-hoz. Sokszor kérjük véleményünket, minden sajtónak készséggel állunk rendelkezésére, ha szakmai kérdések szakmai értelmezésére várnak választ. A Közkincs és a Műemlékem.hu munkáját rendszeresen segítjük.

Feladatában és munkájában kötődő más hazai civil szakmai szervezetekkel is kiváló az együttműködésünk. A Magyar Építőművészek Szövetsége, a Magyar Urbanisztikai Társaság, Régi Épületek Kutatóinak Egyesülete, a Porta Speciosa szakmai partnerségét és együttműködési készségét értéknek tekintjük. A Budapesti Műszaki Egyetem Építészettörténeti és Műemléki Tanszékével, a Széchenyi Egyetem Építészettörténeti és Városépítészeti Tanszékével közvetlen kapcsolat alakult ki. A Magyar Tudományos Akadémia Építészettörténeti-, Építészeti- és Műemléki Állandó Bizottsága és a Magyar Építész Kamara Műemlékvédelmi Tagozatának munkájában tagjaink meghatározó feladatot vállalnak. A Teleki Alapítvány mint a népi építészeti programját nagyra értékeljük, azt szakmailag támogatjuk. A Város-, és Faluvédők Szövetségének munkáját különösen nagyra értékeljük, mert társadalmi háttér nélkül eredményes értékvédelemnek, műemlékvédelemnek nincs alapja. Hasonlóan fontos munkát végez a Somogyi Reneszánsz Szövetség, több rendezvényén vettünk részt. Hivatalos szakmai szervezetek közül a Miniszterelnökséggel és a NÖF-el való kapcsolatunkat kell kiemelni. Programjainkkal kapcsolatban a Miniszterelnökséggel igen korrekt szakmai és támogatói partnerség alakult ki. Szakmai segítségünket ezen túl is ismételtelen felajánljuk, ami a műemlékvédelem koncepcionális kérdéseire és a szabályozás nem könnyű helyzetére is kiterjedhet.

Nemzetközi kapcsolatok

Egyre nagyobb jelentősége van a regionális együttműködéseknek. Ezek a szerveződések öröndetesen erősödnek, igen fontos ezeken a találkozókön a részvételünk, hiszen itt kerülnek napirendre kerülnek a régióra jellemző kérdések és azok megvitatása.

A V4-ek Kulturális Örökség Szakmai Munkacsoport Česky Krumlovban tartotta soros találkozóját. Tiszteletbeli elnökünk, Fejérdy Tamás vett részt a 2019. július 8-14 között megrendezett tanácskozáson. Az európai elnökök találkozója Lisszabonban volt júniusban. Nagy Gergely elnök és Veöreös András főtitkár vett részt a találkozón.

2019. szeptember 19-20 között tartották az V. krakkói Örökségi Fórumot. Szervezetünket Arnóth Ádám alelnök képviselte.

A történeti települések szakbizottság közép-, és kelet európai csoportja Malborkban találkozott 2019 szeptember 23-27 között, ahol Janotti Judit részvételével zajlottak az események. Nagyon sajnáljuk, hogy Magyarország képviselőjére csak egy fő részvételét tudtuk biztosítani, azért is mert a következő találkozó megszervezését 2021-ben már hazánknak illenék vállalnia.

A dél-kelet európai regionális ülést 2019. szeptember 26-28-án Kotorban tartották. A tagországok és a nemzetközi ICOMOS vezetőinek jelenlétét külön pályázati forrásból a vendéglátók biztosították. Magyarországot Arnóth Ádám Klaniczay Péter alelnök és Veöreös András főtitkár képviselte.

2019. október 14-18 között a Tanácsadó Testület és a Nemzetközi Tudományos Tanács ülésezett Marrakeschben, ahol szerény lehetőségeink miatt szervezetünket sajnos újra csak egy fő képviselhette. Tunisban 2019 október 21-24-én a Tanácsadó Testületi üléshez csatlakozta szervezték a CIVVIH ülést, ahol Nagy Gergely, a nemzetközi tudományos szervezet végrehajtó bizottságának tagjaként vett részt az ülésen. Arnóth Ádám alelnök úr bizottsági tagként az Europa Nostra munkájában vesz részt.

2019 áprilisában Magyarországon járt az ICOMOS elnöke, Toshiyuki Kono úr. Itt tartózkodása alkalmából munkamegbeszélést tartott Fejérdy Tamás tiszteletbeli elnökkel, Visy Zsolt tiszteletbeli tagunkkal, miniszteri biztossal és Nagy Gergely elnökkel.

Wierdl Zsuzsa a Nemzetközi Falképbizottság elnökeként minden támogatás nélkül végzi heroikus munkáját. A nemzetközi szakbizottság találkozájának színvonalas szakmai anyagát saját erőforrásból tudta csak dokumentálni.

Nemzetközi szervezetünkkel és a párizsi irodával továbbra is kiváló a kapcsolatunk. Ez egyrészt kötelező befizetéseink ütemezésének rendezése miatt fontos, másrészt a nemzetközi programokkal kapcsolatos szervezőmunka, valamint a hazai szakmai munkáról való tájékoztatás miatt alapvető. Keller Annamária e téren végzett tevékenysége érdemel elismerést.

Az ICOMOS MNB Egyesület által átadott szakmai elismeréseinkről

Továbbra is fontosnak tartjuk a példamutatást, a legkiválóbb műemlék-helyreállítási és gondozási munkák bemutatását, közkinccsé tételét. A Műemléki Világnapon átadandó elismeréseinket sokan kiemelt figyelemmel követik, díjainknak határozottan növekvő szakmai presztízse is érzékelhető. 2019-ben is kiadhattuk díjainkat. A döntést a MÉSZ, a RÉKE és a MUT delegáltjaival közösen felállított Díjbizottság készíti elő. Köszönöm a Bizottság minden tagjának és külön Arnóth Ádám bizottsági elnöknek is a munkáját.

2019-ben ICOMOS-Díjban részesült: a balatonfüredi Zsidó kiválóságok háza, a budajenői magtár, a régi budai városháza, a gacsályi templom helyreállítása. Példaadó Műemlékgondozásért díjban Hajtó Géza és a nagylózsi egyházközség, valamint Rédei Zsolt kapta.

A hagyományoknak megfelelően a tavalyi évben is a közgyűlésünkön adtuk át a megelőző évszámmal jegyzett 2018-as Möller István emlékérmét. Ez évben Lampert Rózsa munkásságát ismerte el az ICOMOS MNB ezzel az elismeréssel. Az alapítás dokumentuma szerint minden ötödik évben nemzetközi Möller emlékérem átadására is sor kerül, amit az itthoni műemlékvédelmi körökben a több meghatározó előadásáról is ismertté lett - és azóta is sokat idézett - Boguslaw Szmygin lengyel építész professzor érdemelte ki.

Panteonunk tagjai közé Czétényi Piroskát, Csiszár Árpádot és Pálos Frigyeszt vettük fel.

A MUT-tal közösen szervezett Köztérmegújítási Nívódíjat a ferencvárosi Nehru part felújítása kapta. Dicséretben részesült: Budafok, Szent István tér komplex felújítása, Hévíz Széchenyi utca felújítása, és Bp. IV. kerület tudatos zöldterület fejlesztési programja.

Összegzés

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága 2019-ben is kötelezettségének megfelelően végezte munkáját. Az elmúlt év életéről szóló jelentés tárgyszerű összefoglalása igazán csak arról a felelős munkáról szól, amit többen önként végeznek szervezetünk érdekében. Nincsenek sokan, de számuk érezhetően bővül.

A háttérünket jelentő bázis a stabil iroda, vagyis Pakulár Ibolya és Keller Annamária lelkiismeretes munkája nélkül szervezetünk nem tudná ilyen színvonalon végezni munkáját. Mindennapi működésünk érdekében és programjaink gördülékeny megszervezéséért nagyon komoly munkát végeznek. Munkájukat csak szerény lehetőségünknek megfelelően tudjuk honorálni, anyagi megbecsülésük elmarad a megérdemelttől. Ezúton is köszönöm munkájukat.

Meg kell köszönjem a Szikra Éva elnök és Karácsony Tamás elnök-helyettes vezette Tanácsadó Testület Vezetőséget támogató hozzáállását és munkáját. Nekünk is biztonságot jelentett Kacskovits Fruzsina elnök vezetésével az Ellenőrző Bizottság segítő kontrollja.

Látszik, hogy a tagság egyre szélesebb körben kapcsolódik be az aktív munkába is.. Ennek az útnak a megtalálása és segítése az elnökség és a vezetőség egyik legfontosabb jövőbeni feladata lesz. Ehhez a munkához kérem továbbra is a tagság támogatását és a 2019-es elnöki beszámoló, az ellenőrző bizottsági jelentés, majd a közhasznúsági jelentés elfogadását.

2020. május 14.

Nagy Gergely
elnök